

Informace o dědickém řízení v Německu a České republice

Upozornění: Veškeré údaje uvedené v tomto informačním letáku byly pečlivě ověřeny a jsou založeny na poznatcích a zkušenostech velvyslanectví v době jeho vypracování. Přesto však neručíme za úplnost a správnost.

Velvyslanectví nemůže poskytnout informace nad rámec tohoto informačního letáku. V případě dalších dotazů se prosím obraťte na příslušný úřad, popř. využijte právního poradenství.

1. Obecné informace o dědickém právu

Do **16. 8. 2015** včetně platilo podle německého a českého práva pro veškerá úmrtí, že rozhodným právem pro dědické řízení je právo státu, jehož státním příslušníkem zůstavitel v době své smrti byl. V případě německých státních příslušníků tedy německé, v případě českých státních příslušníků české právo.

Počínaje **17. 8. 2015** platí pro Německo a Českou republiku Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 (nařízení EU o dědickém právu). Nestanovil-li zůstavitel v právně účinném pořízení pro případ smrti s ohledem na **rozhodné právo**, že se v případě jeho smrti použije dědické právo státu, jehož je státním příslušníkem, je rozhodným právem pro dědické řízení právo státu, v němž měl zůstavitel v době své smrti obvyklý pobyt. V případě Němce s obvyklým pobytem v České republice je tedy například rozhodným právem české právo.

2. Mezinárodní příslušnost v dědickém řízení

Pro všechna úmrtí v období do 16. 8. 2015 včetně platí dřívější předpisy. To tedy znamená, že v případě pořízení pro případ smrti, které se týká nemovitého majetku v České republice, musí dědické řízení proběhnout v České republice a dědický list musí vystavit český notář. V případě pořízení pro případ smrti, které se týká dědictví v Německu (mj. nemovitého majetku, bankovních účtů), musí dědické řízení proběhnout v Německu a dědický list vystaví německý soud.

Pro úmrtí v období od 17. 8. 2015 platí:

Německé soudy jsou příslušné pro rozhodování o dědictví a vystaví Evropské dědické osvědčení či německý dědický list v následujících případech

1. zůstavitel
 - byl Němec nebo cizinec a
 - měl poslední obvyklý pobyt v Německu;

2. zůstavitel

- byl Němec a pobýval v jiném členském státu EU (s výjimkou Dánska, Irska a Velké Británie),
- stanovil formou pořízení pro případ smrti (mj. závěť), že rozhodným právem bude v souladu se čl. 22 nařízení EU o dědickém právu německé právo, a
- všichni účastníci dědického řízení se dohodli na volbě soudu,
nebo německý soud výslovně uznal příslušnost daného soudu,
nebo soud v poslední zemi, v níž měl zůstavitel obvyklý pobyt, prohlásil na žádost jedné ze stran řízení svou nepřislušnost (čl. 7 nařízení EU o dědickém právu);

3. zůstavitel

- měl svůj obvyklý pobyt ve státu, který není členem EU, popř. v Dánsku, Irsku či Velké Británii,
- byl Němec a
- předměty pozůstalosti se nachází v Německu (německý soud je v takovém případě příslušný pouze ve vztahu k předmětům pozůstalosti, které se nachází v Německu).

V případě, že byl zůstavitel německým státním příslušníkem s posledním obvyklým pobytem v České republice a předměty pozůstalosti se nachází v Německu a/nebo České republice, jsou zásadně příslušné **české soudy** a to i v případě, že zůstavitel v pořízení pro případ smrti stanovil, že rozhodným právem bude právo německé. V případě volby rozhodného práva se však dědicové mohou písemně dohodnout na volbě soudu a řízení bude následně předáno německým soudům.

3. Místní příslušnost německého dědického soudu

Pro dědické řízení je příslušný okresní soud {Amtsgericht}, v jehož obvodu měl zůstavitel obvyklý pobyt v době své smrti. Pokud zůstavitel v době své smrti neměl obvyklý pobyt v Německu, je příslušný ten soud, v jehož obvodu měl zůstavitel obvyklý pobyt v Německu naposledy. Je-li zůstavitel Němec, nachází-li se předměty pozůstalosti jen v Německu a neměl-li nikdy trvalé bydliště či obvyklý pobyt v Německu, je příslušným soudem Amtsgericht Schöneberg, 10820 Berlín. Tento berlínský soud může danou věc ze závažného důvodu předat jinému dědickému soudu. Pravidelně tak činí a předává dědická řízení soudu, v jehož obvodě se nachází předměty pozůstalosti. Žádost by proto měla obsahovat příslušné údaje.

Místní příslušnost dědického soudu lze zjistit na stránkách německého justičního portálu <http://www.justiz.de/OrtsGerichtsverzeichnis/index.php> podle posledního místa obvyklého pobytu nebo místa, kde se nachází pozůstalost.

4. Místní příslušnost českých soudů a notářů

Pokud je příslušnou instancí český soud, jedná se o okresní soud podle místa, kde měl zůstavitel trvalé nebo jiné bydliště. Pokud zůstavitel neměl evidováno žádné trvalé nebo jiné bydliště, je příslušným soudem okresní soud podle místa, kde skutečně žil (podle jeho adresy). Pokud není možné určit ani toto místo, je místně příslušným soudem okresní soud podle místa, kde se zůstavitel naposledy zdržoval.

Pokud zůstavitel neměl trvalé bydliště v České republice, je příslušnou instancí soud, v jehož obvodu se nacházejí pozemky v jeho vlastnictví.

Velvyslanectví se nepodílí na řízeních před českými soudy a notáři, v důsledku čehož Vám během těchto řízení nemůže pomoci. V případě, že potřebujete pomoc, využijte právního poradenství. Seznam německy mluvících advokátů naleznete na webových stránkách velvyslanectví.

5. Vystavení německého dědického listu / Evropského dědického osvědčení

Dědický list / Evropské dědické osvědčení se vystavuje pouze na žádost jednoho či více dědiců. V případě dědického společenství zpravidla stačí, pokud žádost o vystavení dědického listu / Evropského dědického osvědčení podá jménem všech dědiců jeden z nich. V rámci řízení musí alespoň jeden z dědiců za účelem stvrzení různých údajů učinit čestné prohlášení. Čestné prohlášení může dědic / mohou dědicové učinit pouze osobně. Ustanovení zástupce není v tomto případě možné. Žádost a čestné prohlášení budou následně ověřeny

- příslušným dědickým soudem,
- německým dědickým soudem v místě bydliště jednoho z dědiců,
- jakýmkoliv německým notářem,
- německými zastupitelskými úřady.

Německé zastupitelské úřady nemají na rozdíl od německých notářských kanceláří či dědických soudů povinnost provádět ověřování listin. Žadatelé se mohou ve věci ověření své žádosti kdykoliv obrátit na příslušný německý dědický soud či německou notářskou kancelář.

Veškeré údaje uvedené v žádosti je nutné doložit listinami, potvrzeními, rozsudky a stvrdit čestným prohlášením.

6. Podání žádosti o vystavení německého dědického listu či Evropského dědického osvědčení na německém velvyslanectví v Praze

1. Stáhněte si na našich webových stránkách formulář k přípravě zpracování žádosti o vystavení dědického listu nebo si ho vyžádejte prostřednictvím dopisu či krátkého e-mailu (info@prag.diplo.de) a čitelně ho vyplňte.

Kromě telefonního čísla prosím uveďte i Vaši e-mailovou adresu.

2. Přichystejte si obyčejné kopie nejdůležitějších listin a dokumentů.

Je v zájmu žadatele, aby konzulárnímu úředníkovi předložil pokud možno všechny dokumenty týkající se jeho dědického práva. To je nezbytné k tomu, aby mohl úředník připravit žádost o vystavení dědického listu, která bude splňovat veškeré náležitosti, a poskytnout odpovídající poradenské služby. Neúplnost podkladů jde na vrub žadatele a v následném řízení u dědického soudu, pro jehož provedení je nutné předložit veškeré dokumenty, může vést k odmítnutí žádosti o vystavení dědického listu, které je spojené s povinností uhradit náklady řízení.

3. Zašlete velvyslanectví poštou vyplněný formulář a kopie dokumentů.

4. Velvyslanectví prověří, zda Vaše žádost splňuje předepsané požadavky a případně si od Vás vyžádá další podklady či informace nebo si s Vámi domluví schůzku. Informujeme Vás o dokumentech, jejichž originál či ověřenou kopii je nutné předložit, jakož i o výši poplatků za ověření těchto listin.

Poplatek lze uhradit buď hotově v českých korunách, nebo platební kartou Mastercard / Visa, z níž však bude příslušná částka odečtena v eurech.

5. Dědic se na schůzku musí dostavit osobně. Není možné poslat zástupce, a to ani v případě, že by disponoval plnou mocí. Vedle dokumentů dle bodu 4 si s sebou vezměte také platný cestovní pas nebo občanský průkaz.
6. Po ověření žádosti a čestného prohlášení od nás obdržíte originál Vaší žádosti a následně sami zašlete potřebné dokumenty příslušnému dědickému soudu.
7. Zbytek dědického řízení probíhá bez účasti velvyslanectví a je nutné uhradit další poplatky. Bližší informace Vám poskytně přímo příslušný dědický soud.

7. Písemné podklady, které je nutné předložit velvyslanectví (jen kopie, ne originály)

1. vyplněný formulář
2. cestovní pas / občanský průkaz žadatele
3. potvrzení o bydlišti žadatele v České republice
4. úmrtní list zemřelého
5. potvrzení o uzavření manželství zemřelého, např. oddací list, kniha manželství
6. informace o zrušení manželství, např. rozsudek o rozvodu manželství, úmrtní list manžela (manželů)
7. údaje o dětech / vnoučatech: rodný list, záznam v knize rodinného stavu, dokumenty o adopci, uznání otcovství, příp. úmrtní listy dětí, které zemřely dříve než zůstavitel
8. pořízení pro případ smrti (rukou psané nebo notářsky ověřené závěti, dědické a manželské smlouvy včetně soudního záznamu o jejich projednání)
9. neměl-li zůstavitel děti / vnoučata a neexistuje-li závěť, budeme potřebovat dokumenty týkající se rodičů, sourozenců, synovců, neteří, bratřanců a sestřenic (viz bod 7)
10. v případě žádosti o dědický list, na němž jsou uvedeni všichni dědicové, je nutný souhlas spoludědiců, který nemá předepsanou formu
11. příp. korespondence s německým dědickým soudem či dalšími institucemi / advokáty / vykonavateli poslední vůle / správci pozůstalosti

Je nutné nechat vyhotovit ověřený překlad českých dokumentů do němčiny.

8. Ověřování čestného prohlášení po podání žádosti u příslušného dědického soudu

V případě, že si přejete pouze ověřit čestné prohlášení učiněné v rámci žádosti o vystavení Evropského dědického osvědčení nebo dědického listu, prosíme Vás o předložení (obyčejných kopií) těchto dokumentů:

1. Kopie žádosti o vystavení Evropského dědického osvědčení či dědického listu podané u příslušného německého dědického soudu včetně potvrzení daného dědického soudu o přijetí žádosti, na němž je uvedeno datum jejího podání a spisová značka příslušného řízení
2. cestovní pas / občanský průkaz žadatele
3. potvrzení o bydlišti žadatele v České republice
4. informace o jazykových znalostech žadatele
5. údaje o hodnotě pozůstalosti